

לֹא תָמוּת. בֵּיה שְׁעֵתָא פְּתַח וְאָמַר לוּלִי יִי עֲזַרְתָּה
לִי כִמְעַט שְׁכָנָה דּוּמָ"ה נִפְשִׁי.

פְּתַח אִידָךְ וְאָמַר מָאי הָאִי (דְּכַתִּיב) דְּאָמַר דְּדוּד
וְהִרְאֵנִי אוֹתוֹ וְאֵת גְּוַהוּ. (מָאי וְהִרְאֵנִי אוֹתוֹ וְאִחַר כִּד וְאֵת
גְּוַהוּ), מָאן יָכִיל לְמַחְמִי לִיה לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אֶלָּא
הָבִי תַנִּינָן בְּהֵיא שְׁעֵתָא דְאַתְגְּזוּר עָלֵיה הֵתוּא
עוֹנָשָׁא, וְדוּד יָדַע דְעַל דְּלֹא נָטַר הָאִי אֵת בְּדִקָּא
יְאוּת אֶתְעַנְשׁ בְּהֵאִי, דְּכֹלָא כְּחֻדָּא אֶחֱידָא, וְכֹלָא
מְתַרְמִיז בְּהֵאִי אֵת, וְלֹא אֶקְרִי צְדִיק מָאן דְּלֹא נָטַר
לִיה בְּדִקָּא יְאוּת, הָזָה בְּעֵי בְּעוּתִיה וְאָמַר (שְׁמוּאֵל ב טו)
וְהִרְאֵנִי אוֹתוֹ וְאֵת גְּוַהוּ.

מָאי אוֹתוֹ, (אוֹת דִּילִיה אוֹת הַבְּרִית דְּהָא אוֹתוֹ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵת דִּילִיה)
דָּא אֵת קְיִימָא (דִּילִיה) קְבִישָׁא דְהָא דְחִילָנָא
דְאַתְאָבִיד מְנַאי. מָאי טַעמָא בְּגִין דְתַרְיִן אֵלִין

לשון הקודש

הוּו פְּרָאוּי גְעַנְשׁ בְּזוּה, שְׁהַכֵּל יַחַד אַחוּו,
וְהַכֵּל נְרָמִז בְּאוֹת הַזֶּה, וְלֹא נִקְרָא צְדִיק
מִי שְׂאִינֵו שׁוֹמֵר אוֹתוֹ פְּרָאוּי – הִזָּה
מִבְּקָשׁ בְּקִשְׁתּוֹ וְאוֹמֵר, וְהִרְאֵנִי אוֹתוֹ וְאֵת
גְּוַהוּ.

מַה זֶה אוֹתוֹ? וְהַאוֹת שְׁלוֹ, אוֹת הַבְּרִית, שְׁהַרִי
אוֹתוֹ שֶׁל הַקְּבִי"ה הָאוֹת שְׁלוֹן זֶה אוֹת הַבְּרִית
וְשְׁלוֹן הַקְּדוּשָׁה, שְׁהַרִי אֲנִי פּוֹחֵד שְׂאָבְדָה

הַשְּׁעָה פְּתַח וְאָמַר, לוּלִי הִי עֲזַרְתָּה לִי
כִמְעַט שְׁכָנָה דּוּמָה נִפְשִׁי.

פְּתַח אַחַר וְאָמַר, מַה זֶה וְשְׁכַתְּנוּב שְׂאָמַר
דְּדוּד (שם טו) וְהִרְאֵנִי אוֹתוֹ וְאֵת גְּוַהוּ? וּמַהוּ
וְהִרְאֵנִי אוֹתוֹ וְאִחַר כִּד וְאֵת גְּוַהוּ? מִי יָכֹוּל
לְרְאוּת אֵת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? אֶלָּא כִּד
שְׁנִינֵו, בַּשְּׁעָה הֵהִיא שְׁגוּר עָלוּ אוֹתוֹ
הָעַנְשׁ, וְדוּד יָדַע שְׁעַל שְׁלֹא שְׁמַר הָאוֹת

מְלֻכּוֹתָא וִירוּשָׁלַם בְּהַאי אַחֲדוֹן, וּבְגִין כֶּךָ תְּלִי
בְּבַעוּתִיה אֹתוֹ וְאֵת גְּוַהוּ דִּיתְהַדָּר מְלֻכּוֹתָא דְהַאי אֶת
לְאַתְרִיה. וְכִלְא חַד מְלָה.

פְּתַח אֵידָךְ וְאָמַר (איוב ט) וּמִבְּשָׂרִי אֶחְזָה אֱלֹהִים, מָאִי
וּמִבְּשָׂרִי, וּמִעֲצָמֵי מִיבְעֵי לִיָּה. אֵלָא מִבְּשָׂרִי
מִמָּשׁ. וּמָאִי הִיא. דְּכְתִיב, (ירמיה יא) וּבִשָׂר קָדָשׁ יַעֲבְרוּ
מִעֲלֶיךָ. וְכְתִיב (בראשית יז) וְהִיתָה בְּרִיתִי בְּבִשְׂרְכֶם.
דְּתַנָּא בְּכָל זְמָנָא דְאַתְרָשִׁים בַּר נָשׁ בְּהַאי רְשִׁימָא
קְדִישָׁא דְהַאי אֶת, מְנִיָּה חָמִי לְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
מְנִיָּה מִמָּשׁ. וְנִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא אֶתְאַחֲדַת בֵּיה.

וְאִי לָא זָבִי. דְלָא נָטִיר הַאי אֶת. מַה כְּתִיב, (איוב ד)
מִנְשַׁמַּת אֱלֹהִים יֵאבְדוּ. דְהַא רְשִׁימוֹ דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לָא אֶתְנָטִיר. וְאִי זָבִי וְנָטִיר לִיָּה, שְׂכִינְתָּא
לָא אֶתְפָּרֵשׁ מְנִיָּה. אִימְתִי מִתְקַיֵּמָא בֵּיה כַּד אֶתְנַסִּיב

לשון הקודש

מִמָּנִי. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׂשֻׁנֵי אֱלוֹ –
הַמְּלֻכּוֹת וִירוּשָׁלַיִם – אַחֲזוֹזֹת בְּוַה.
וּמִשּׁוּם כֶּךָ תְּלָה בְּבִקְשָׁתוֹ אֹתוֹ וְאֵת גְּוַהוּ,
שֶׁתְּחִזֹּר הַמְּלֻכּוֹת שֶׁל הָאוֹת הַזֶּה לְמִקּוּמָה,
וְהַכֵּל דְּבַר אַחֵד.

פְּתַח אַחֵר וְאָמַר, (איוב ט) וּמִבְּשָׂרִי אֶחְזָה
אֱלֹהִים. מַה זֶה וּמִבְּשָׂרִי? הִיא אֶרֶץ לְהִיּוֹת
וּמִעֲצָמֵי אֵלָא מִבְּשָׂרִי מִמָּשׁ, וּמַה הִיא?
שְׂכִינְתּוֹב (ירמיה יא) וּבִשָׂר קָדָשׁ יַעֲבְרוּ

מִמָּנִי. לָא זָבִי. דְלָא נָטִיר הַאי אֶת. מַה כְּתִיב, (איוב ד)
מִנְשַׁמַּת אֱלֹהִים יֵאבְדוּ. דְהַא רְשִׁימוֹ דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לָא אֶתְנָטִיר. וְאִי זָבִי וְנָטִיר לִיָּה, שְׂכִינְתָּא
לָא אֶתְפָּרֵשׁ מְנִיָּה. אִימְתִי מִתְקַיֵּמָא בֵּיה כַּד אֶתְנַסִּיב

וְהַנְשַׁמָּה הַקְּדוּשָׁה נֶאֱחָזֶת בּוֹ.
וְאִם לָא זָבִי, שְׂאִינּוּ שׁוֹמֵר אֶת הָאוֹת
הַזֶּה, מַה כְּתוּב? (איוב ד) מִנְשַׁמַּת אֱלֹהִים
יֵאבְדוּ, שְׂהַרֵי הָרַשָּׁם שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא לָא נִשְׁמָר. וְאִם זָבִי וְשׁוֹמֵר אֹתוֹ,

וְהָאֵת עֵייל בְּאַתְרֵיהּ, (מצוין דתניא מאי טעמא וא"ו היא אזלין כחדא, אלא חד דכר וחד נוקבא) אֲשֶׁתְּתָפוּ בְּחֵדָא וְאַקְרִי חַד שְׁמָא, כְּדִין חֶסֶד עֲלָא שְׂרִיָא עֲלֵיהּ. בְּאֵן אֶתְר שְׂרִיָא בְּסִטְרָא דְדְכוּרָא. וּמֵאן חֶסֶד חֶסֶד א"ל דְּאֶתִי וְנִפְק מִחֲכֻמָּה עֲלָא וְאֶתְעֵטֵר בְּדְכוּרָא וּבְגִין כֶּךָ אֶתְבְּסַמַּת נֹקְבָא. (נ"א דתני רזא דו"ו היא אזלין כחדא כגוונא דדכר ונוקבא אשתתפו כחדא ואנון חר, כְּדִין חֶסֶד עֲלָא שְׂרִיָא עֲלֵיהּ וְאֶתְעֵטֵר בְּדְכוּרָא וְאֶתְבְּסַמַּת נֹקְבָא).

תוּ תַּיְנֵן אֵלוֹהַּ חָבִי הוּא א"ל נְהִירוּ דְחֲכֻמָּתָא. ו' דְּכַר ה' נֹקְבָא. אֲשֶׁתְּתָפוּ בְּחֵדָא אֵלוֹהַּ אֶקְרִי. וְנִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא מֵהָאֵי אֶתְר אֶתְאַחַדְתָּ, וְכֹלָא תִלְיָא בְּהָאֵי אֶת. וְעַל דָּא כְּתִיב וּמִבְּשָׂרִי אֶחְזֶה אֵלוֹהַּ. דָּא שְׁלִימוֹתָא דְכֹלָא, מִבְּשָׂרִי מִמֶּשׁ, מֵהָאֵי אֶת מִמֶּשׁ, וְעַל דָּא זַכָּאִין אֲנוּן יִשְׂרָאֵל קְדִישִׁין דְּאַחֲדִין בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא, זַכָּאִין אֲנוּן בְּעֲלָמָא דִּין וּבְעֲלָמָא דְאֶתִי.

לשון הקודש

משתתפים יחד והם אחד, או שורה עליהם החסד העליון, ומתעטר בזכר ונתבסמת הנקבה. עוד שנינו, אלוה כף הוא. א"ל, אור החכמה. ו' זכר, ה' נקבה. כשמשתתפים יחד נקרא אלוה. והנשמה הקדושה מהמקום הזה נאחזת, והכל תלוי באות הזו, ועל כן כתוב ומבשרי אחזה אלוה. זו היא שלמות הכל, מבשרי ממש, מהאות הזו ממש. ועל כן אשריהם ישראל קדושים שאחוזים בקדוש ברוך

אין השכינה נפרדת ממנו. מתי מתקנים בו? כאשר הוא נשא, והאות הזו נכנסת למקומה ושנינו, מה הפעם וא"ו היא הולכות יחד? אלא אחת זכר ואחת נקבה. משתתפים יחד, ונקרא שם אחד, או שורה עליהם החסד העליון. באיזה מקום שורה? בצד הזכר. ומי החסד? חס"ד א"ל שבא ויוצא מהחכמה העליונה ומתעטר בזכר. ומשום כף נתבסמת הנקבה. נ"א ששנינו, חסוד של ו"ו היא הולכים יחד כמו שזכר ונקבה

עלייהו כתיב, (דברים ד) ואתם תדבקים בני וגו', ובגין
כך תיים כלכם היום.

אמר רבי אבא ומה בכל כך אתון חכימין ואתון
יתבין הכא, אמרו ליה אי צפוראה יתעקרו
מאתריהו (דף טז ע"ב) לא ידעין לאן טאסן חדא הוא
דכתיב, (משלי כז) בצפור גודדת מן קנה בן איש גודד
ממקומו.

ואתרא דא זכי לן לאורייתא, והאי אזרחא דילן.
בכל ליליא פלגותא אגן ניימין, ופלגותא
אגן עסקין באורייתא. וכד אגן קיימין בצפרא ריחי
חקלא ונהרי מוא נהרין לן אורייתא ואתיישבת בלפן
ואתר דא הא דינוה לעילא ומנא חדא. וכמה סרני
תריסין אסתלקו בההוא דינא על עונשא דאורייתא,
וכדין אשתדלותא דילן וממא ולייליא באורייתא הוא,

לשון הקודש

הוּו שְׁלֵנוּ. בְּכָל לַיְלָה, חָצִי אֲנִי וְשֵׁנִים,
וְחָצִי אֲנִי עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה. וּבְשָׂאֲנוּ
עוֹמְדִים בַּבֶּקֶר, רִיחוֹת הַשָּׂדֶה וְנִהְרֹת
מִים מְאִירִים לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, וְהִיא
מִתְנַשֶּׁבֶת בְּלִבֵּנוּ. וְאֵת הַמְּקוֹם הַזֶּה הָרִי
דָּנוּ אוֹתוֹ לְמַעְלָה פַּעַם אַחַת, וּבְמַה שָּׂרִי
מִגְנִיּוֹת הַסִּתְּלָקוּ בְּאוֹתוֹ הַדִּין עַל עֲנֵשׁ
הַתּוֹרָה, וְאִזּוֹ הַהִשְׁתַּדְּלוֹת שְׁלֵנוּ יוֹמָם
וְלַיְלָה הִיא בַּתּוֹרָה, וְהַמְּקוֹם הַזֶּה מְסִיעַ

הוא, אשריהם בעולם הזה ובעולם הבא,
עליהם כתוב (דברים ד) ואתם תדבקים בה'
וגו', ומשום כך תיים כלכם היום.
אמר רבי אבא, ומה בכל כך אתם
חכמים, ואתם יושבים כאן? אמרו לו,
אם הצפורים יעקרו ממקומם, לא יודעים
לאן טסות. והו שכתוב (משלי כז) בצפור
גודדת מן קנה בן איש גודד ממקומו.
והמקום הזה וכה אותנו לתורה, והדרך

וְאַתְּרָא דָּא קָא מְסִייעָא לָן, וּמֵאן דְּאַתְּפֵרֵשׁ מִכָּאן,
כְּמֵאן דְּאַתְּפֵרֵשׁ מִתִּי עֲלֵמָא.

זְקִיף יְדוּי רַבִּי אַבָּא וּבְרִיךְ לִזְן. יְתְּבוּ עַד דְּנַהֵר
יִמְמָא. פֶּתֵר דְּנַהֵר יִמְמָא אָמְרוּ לְאַנּוּן דְּרִדְקִי
דְּקַמִּייהוּ פּוּקוּ וְחִמּוּ אִי נַהֵר יִמְמָא, וְכָל חַד לִימָא
מְלָה חֲדָתָא דְּאוּרִייתָא לְהֵאִי גַבְרָא רַבָּא. נִפְקוּ וְחִמּוּ
דְּנַהֵר יִמְמָא. אָמַר חַד מִנִּייהוּ זְמִין הֵאִי יוֹמָא אֲשָׁא
מְלַעִילָא. אָמַר אַתְּרָא וּבְהַךְ בֵּיתָא. אָמַר אַתְּרָא חַד
סָבָא הָבָא דְּזְמִין הֵאִי יוֹמָא לְאַתְּוֹקְדָא בְּנוּרָא דָּא,
אָמַר רַבִּי אַבָּא רַחֲמֵנָא לִישְׁזִבְן.

תְּוֹזָה וְלֹא יָכִיל לְמַלְלָא, אָמַר קוּטְרָא דְּהוּרְמָנָא
בְּאַרְעָא אַתְּפִסֵּת. וְכַךְ הָוָה, דְּהֵתוּוּא יוֹמָא חָמוּ
חֲבֵרִיִּיא אִפִּי שְׂכִינְתָא וְאַסְתַּחֲרוּ בְּאַשָׁא. וְרַבִּי אַבָּא
אַתְּלֵהִיטוּ אַנְפוּי בְּנוּרָא מַחְדוּוּתָא דְּאוּרִייתָא.

לשון הקודש

מְזַמְנָת בַּיּוֹם הַזֶּה אִשׁ מְלַמַּעְלָה. אָמַר
אַחַר, וּבְבֵית הַזֶּה. אָמַר אַחַר, זְקֵן אַחַד
כָּאן שְׁעִתִּיד בַּיּוֹם הַזֶּה לְהַשְׁרֵף בְּאִשׁ הַזֶּה.
אָמַר רַבִּי אַבָּא, תְּרַחֲמֵן יְצִילֵנוּ.

תְּמַנָּה וְלֹא יָכִיל לְדַבֵּר. אָמַר, עֲשֵׂן
הַמְּלַכּוֹת נִתְפָּס בְּאַרְזֵי. וְכַךְ הָוָה, שְׁהִיִּים
הַהוּא רְאוּ הַחֲבֵרִים אֶת פְּנֵי הַשְּׂכִינָה
וְהִקְפּוּ בְּאִשׁ, וְרַבִּי אַבָּא לְהִטּוּ פְּנֵיו בְּאִשׁ

לָנוּ, וּמִי שֶׁנִּפְרַד מִכָּאן, כְּמִי שֶׁנִּפְרַד מִתִּי
הָעוֹלָם.

חֲרִים יְדוּי רַבִּי אַבָּא וּבְרִיךְ אוֹתָם. יָשְׁבוּ
עַד שֶׁהָאִיר הַיּוֹם. אַחַר שֶׁהָאִיר הַיּוֹם,
אָמְרוּ לְאוֹתָם הַתִּינּוּקוֹת שֶׁלְּפָנֵיהֶם: אָנוּ
וְרָאוּ אִם הָאִיר הַיּוֹם, וְכָל אַחַד יֹאמַר
דְּבַר חֲדָשׁ בַּתּוֹרָה לְאִישׁ הַגְּדוֹל הַזֶּה.
יָצְאוּ וְרָאוּ שֶׁהָאִיר הַיּוֹם. אָמַר אַחַד מֵהֶם,

תָּאנָא כָּל הָהוּא יוֹמָא לָא נָפְקוּ כְּלָהוּ מִבֵּיתָא
וּבֵיתָא אֶתְקַטְר בְּקִיטְרָא, וְהוּוּ חֲדָתָאן מְלִי
בְּגוּוֹיֵיהוּ, כְּאֵלוּ קִבְלוּ הָהוּא יוֹמָא אוֹרֵייתָא מְטוֹרָא
דְּסִינֵי. בְּתַר דְּאַסְתְּלָקוּ לָא הוּוּ יָדְעֵי אִי הוּא יִמָּא
וְאִי לִילֵיא. אָמַר רַבִּי אַבְא בְּעוֹד דְּאַנְן קְיָיִמִין לִימָא
כָּל חַד מֵינְן מְלָה חֲדָתָא דְחֲכֻמָּתָא לְאַקְשָׁרָא טִיבוּ
לְמַאֲרִיָּה דְּבֵיתָא מִרִּיָּה דְּהֶלּוּלָא:

פְּתַח חַד וְאָמַר (תהלים סה) **אֲשֶׁרִי תִבְחַר וּתְקַרֵב יִשְׁכֵּן**
חֲצֵרֶיךָ וְגו'. בְּקַדְמֵיתָא חֲצֵרֶיךָ לְבַתָּר בֵּיתְךָ
וּלְבַתָּר הַיְכָלְךָ. דָּא פְּנִימָאָה מִן דָּא, וְדָא לְעֵילָא (נ"א)
מִן דָּא. יִשְׁכֵּן חֲצֵרֶיךָ בְּקַדְמֵיתָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר
(ישעיה ד) וְהָיָה הַנְּשֹׂאָר בְּצִיּוֹן וְהִנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַיִם קְדוֹשׁ
יֵאמֵר לו'.

נִשְׁבְּעָה בְּטוֹב בֵּיתְךָ לְבַתָּר כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (משלי

לשון הקודש

משמחת התורה.

הבית, בעל ההלולא.

שְׁנֵינּוּ, כָּל אוֹתוּ הַיּוֹם לֹא יֵצְאוּ כָּלָם מִן
הַבַּיִת, וְהַבַּיִת נִקְשָׁר בְּעֵשֶׂן, וְהָיוּ
מְחַדְּשִׁים דְּבָרִים בְּתוֹכָם כְּאֵלוּ קִבְלוּ
הַיּוֹם הַהוּא תוֹרָה מִהַר סִינֵי. אַחַר
שְׁהַסְתְּלָקוּ, לֹא הָיוּ יוֹדְעִים אִם הוּא יוֹם
וְאִם לֵילָה. אָמַר רַבִּי אַבְא, בְּעוֹדֵנוּ
עוֹמְדִים, יֹאמַר כָּל אֶחָד מֵעִמָּנוּ דְּבַר
חֲדָשׁ שֶׁל חֲכָמָה לְקִשְׁר חֲסֵד לְבַעַל

נִשְׁבְּעָה בְּטוֹב בֵּיתְךָ לְבַתָּר מִן, כְּמוֹ

קדוש יאמר לו'.

נשבעה בטוב ביתך לאחר מכן, כמו

כד) בְּחִכְמָה יִבְנֶה בַּיִת. הַחִכְמָה יִבְנֶה בַּיִת לָא כְּתִיב,
 וְדַאי כְּתִיב הָכִי, הָוָה מִשְׁמַע דְּחִכְמָה בַּיִת אֶקְרִי, אֶלָּא
 כְּתִיב בְּחִכְמָה יִבְנֶה בַּיִת, הֵינְנו דְּכְתִיב, (בראשית ב) וְנָהָר
 יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן וְגו'.

קְדוּשׁ הַיְכָלָךְ לְבַתָּר דָּא הוּא שְׁלִימוֹ דְכֻלָּא, דְּהָכִי
 תַּנִּינָן מַהוּ הַיְכָל. כְּלוּמַר ה"י כ"ל, הָאִי וְהָאִי.
 וְכֻלָּא אֲשַׁתְּלִים בְּחֻדָּא. רִישָׁא דְקָרָא מַה מוֹכַח דְּכְתִיב
 אֲשֶׁרִי תִבְחַר וּתִקְרַב יִשְׁכֵּן חֲצֵרֶיךָ. הָאִי מָאן דְּאֶקְרִיב
 בְּרִיָּה קְרַבְנָא קָמִי קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא, רַעְוָא דְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא בְּהַהוּא קְרַבְנָא וְאֲתַרְעִי בֵּיהּ וְקָרִיב לִיָּהּ
 וְשׂוּי מְדוּרִיָּה בְּתֵרִין אֲדָרִין וְאֲחִיד לְהָאִי וְלְהָאִי דְאֲנִין
 תֵּרִין אֲתִקְשְׁרוּ בְּחֻדָּא. דְּכְתִיב יִשְׁכֵּן חֲצֵרֶיךָ. חֲצֵרֶיךָ
 וְדַאי תֵּרִי.

בְּגִינִי כֶּךָ חֲסִידֵי קְדָמָאִי סְבָאן דְּהָכָא כּד מְקָרִיבִין

לשון הקודש

מוכח ראש הכתוב שכתוב אשרי
 תבחר ותקרב ישכן חצריך? זה מי
 שמקריב את בנו קרבן לפני הקדוש
 ברוך הוא, רצונו של הקדוש ברוך הוא
 בקרבן ההוא, ומתרצה בו ומקרב אותו,
 ושם את מדורו בשני חדרים, ואוחז את
 זה ואת זה, שאותם השנים נקשרו יחד,
 שכתוב ישכן חצריך, ודאי שני חצריך.
 משום כן החסידים הראשונים, וקנינו

שנאמר (משלי כד) בחכמה יבנה בית. לא
 כתוב החכמה יבנה בית. שאם היה
 כתוב כך, משמע שחכמה נקראת בית.
 אלא כתוב בחכמה יבנה בית, הינו מה
 שכתוב (בראשית ב) ונהר יצא מעדן
 להשקות את הגן וגו'.

קדוש היכלך לאחר זה הוא שלמות
 הכל. שכן שנינו, מה זה היכל? כלומר
 ה"י כ"ל, זה וזה, והכל נשלם יחד. מה